

HUDOTO

Hukuk, Doğa ve Toplum Vakfı

Mucibur Rahman Sk. No:17 Anadolu İşh. K:3 D:11 Konak-İZMİR

Tel: (0232) 445 78 25- (0505) 948 84 50 www.hudoto.com / hudoto@hudoto.com

Uluslararası alanda biyoçeşitlilik, iklim değişikliği ve afet risk azaltma hiç olmadığı kadar bir arada kullanılıyor. Biyoçeşitlilik Sözleşmesinin Bilimsel, Teknik ve Teknolojik Danışma Organı, 15-20 Ekim tarihlerinde Nairobi, Kenya'da 25. toplantısını gerçekleştiriyor. Biz de BM Afet Risk Azaltma Ofisi Paydaş Mekanizmasını temsilen Hukuk, Doğa ve Toplum Vakfı olarak, 20 Ekim'e kadar BM Çevre Programına ev sahipliği yapan Nairobi'de, toplantıları ve yan etkinlikleri takip ediyoruz. Vakfımız paydaş mekanizmasının üyesi olmasının yanı sıra Biyoçeşitlilik Sözleşmesinde gözlemci statüsünde yer alıyor.

Bu konferans kapsamında **"Kapsamlı Risk Yönetişimi Yoluyla Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin 8. ve 11. Hedeflerine Ulaşılması İçin Harekete Geçilmesi"** başlıklı oturumda Vakfımızın Yönetim Kurulu Başkanı Özlem Altıparmak konuşmacı olarak yer alıyor. Oturumda hangi başlıkların ele alınacağını ve program akışını sizin için derledik.

Bilimsel, Teknik ve Teknolojik Danışma Organının 25. Toplantısıyla ilgili daha fazla bilgiye buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.cbd.int/sbstta/>

İlgili oturum hakkında daha fazla bilgiye buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.cbd.int/side-events/5219>

Hukuk, Doğa ve Toplum Vakfı HUDOTO
www.hudoto.com

*Hazırlayan: Ada İlyada Utkucu
İzmir Ekonomi Üniversitesi
Hukuk Fakültesi 4.Sınıf Öğrencisi*

SBSTTA-25 Bilimsel, Teknik ve Teknolojik Danışma Yardımcı Organının 25. Toplantısı

"Kapsamlı Risk Yönetişimi Yoluyla Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin 8. ve 11. Hedeflerine Ulaşılması İçin Harekete Geçilmesi" Başlıklı Yan Oturum

Sürdürülebilir kalkınma, iklim, doğa, biyoçeşitlilik, su ve afet risk azaltma konularında devam eden hükümetler arası politika yapma süreçleri ve son zamanlarda düzenlenen üst düzey etkinlikler, sürdürülebilirlik sorunlarının kapsamlı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiğinin önemini vurgulamıştır. Doğa temelli çözümler ve/veya ekosistem temelli yaklaşımlar, afetlere ve iklimsel değişimlere karşı dayanıklılığı güçlendirerek, insanlar ve doğa için yardımcı faydalar sağlayarak iklim ve biyoçeşitlilik krizlerine bütüncül yanıt vermeye yardımcı olabilecek bir dizi etkili yol ve köprü olarak tanımlanmıştır.

İklim değişikliğinin etkileri, afetlerin ve yaşanan diğer sarsıcı olayların yoğunlaşması dahil olmak üzere daha sık hissedilmektedir. Bir taraftan çevresel bozulma ve biyoçeşitlilik kaybı afet

risklerini daha da artırırken, diğer taraftan ekosistemler uyum sağlama kapasitelerinin ötesine itilmektedir. Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin¹ 8. ve 11. hedefleri özellikle bu zorlukları ele almaktadır. Mayıs 2023'te, 2015-2030 Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesi'nin² uygulanmasının orta vadeli gözden geçirilmesine ilişkin Üst Düzey Toplantı sırasında kabul edilen Siyasi Deklarasyon, Devletlere, diğer yaklaşımların yanı sıra doğa temelli çözümleri teşvik etmek dahil olmak üzere kapsamlı afet risk yönetişimini güçlendirme çağrısında bulunmaktadır. Bu çağrı, hem afet risk azaltımında sağlıklı ekosistemlerin rolünü hem de doğa temelli çözümlerin biyoçeşitlilik direncinin artırılmasına yönelik katkısını göz önünde bulundurmaktadır.

Biyoçeşitlilik Sözleşmesi Tarafları, kendi Ulusal Biyoçeşitlilik Strateji ve Eylem Planlarını (UBSEP)³ güncellemekle yükümlü olduğundan, Taraflar Konferansının önceki oturumlarında alınan kararlarını esas alan tamamlayıcı bir kılavuza ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin hedefleri ile Sendai Çerçevesi'nin hedefleri arasında, ilgili ulusal hedefler ve göstergeler dahil olmak üzere uyum sağlanması; her iki çerçevenin ortak hedeflerine ulaşılmasını destekleyeyip dayanıklılığı teşvik edebilir.

Bu bağlamda, yapılacak oturumda Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin 8. ve 11. hedeflerinin ulusal düzeyde hayata geçirilmesi için Devletlerin atabileceği adımlar incelenecek ve Sendai Çerçevesi'nin ortak hedefleriyle uyum değerlendirilecektir. Kapsamlı ve risk bilgisine dayalı bir planlamanın 8. ve 11. hedeflerde belirtilen sistematik risklerin etkili bir şekilde ele alınmasına nasıl yardımcı olabileceği gösterilecektir. Oturum sırasında, ilgili ulusal göstergelerin geliştirilmesi ve afet risk azaltmanın (afet risk azaltma ve iklim değişikliğine uyum için doğa temelli çözümler dahil olmak üzere) UBSEP'e entegre edilmesine yönelik tavsiyeler de dahil olmak üzere rehber niteliğinde bir yol haritası sunulacak ve bu rehberin ihtiyaç ve kapsamının belirlenmesinin yanı sıra rehberin daha ilgili hususları ele almasını sağlamak için ilk geri bildirim ve yönlendirmeler toplanacaktır.

Oturum, ülke temsilcilerini, BM sistem kuruluşlarını, STK'ları, paydaşları ve koruma, iklim değişikliği ve afet risk azaltma alanlarındaki uzmanları bir araya getirecektir. Oturumun, mevcut eksiklik ve engelleri, ortaya çıkan fırsat ve başlangıç noktalarını ele almak için daha fazla detaylandırılması gereken unsurların yanı sıra rehberin son hale getirilmesi amacıyla ileriye dönük tavsiyeleri toplu olarak belirlemek üzere *Fireside Chat*⁴ ve *World Café*⁵ tarzı buluşmalar kullanılarak oturumun dinamik ve interaktif bir şekilde yapılması planlanmaktadır.

Tartışmayı kolaylaştırmak için oturumda i) Biyoçeşitlilik Sözleşmesi Taraflarının UBSEP'ler⁶ aracılığıyla dayanıklılık unsurlarını entegre etme ve uygulama konusundaki deneyimleri

¹ Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi, <https://www.dogadernegi.org/wp-content/uploads/2023/08/kunming-montreal-kuresel-biyocesitlilik-cercevesi-11.pdf>, son erişim tarihi: 17.10.2023.

² ALTIPARMAK Özlem, Sendai Afet Riski Azaltma Çerçevesi, <https://hudoto.com/uploads/0/1696344812.pdf>, son erişim tarihi: 17.10.2023.

³ National Biodiversity Strategy and Action Plan- NBSAPs: Biyoçeşitlilik Sözleşmesi Tarafları, kendi Ulusal Biyoçeşitlilik Strateji ve Eylem Planlarını (UBSEP)

⁴ Fireside Chat: Bu terim İngilizce'de kullanılan ve genellikle radyo veya televizyon programlarında liderler veya yetkililerin kamuya açık bir şekilde konuşmalarını ifade etmektedir. Bu tür konuşmalar genellikle rahat bir ortamda yapılır ve liderler, kamuoyuna açıklamalarda bulunurken daha kişisel ve samimi bir ton kullanabilirler. Türkçe'de "fireside chat" terimi için kullanılan benzer bir terim bulunmamaktadır, bu yüzden genellikle İngilizce terimi kullanılır veya terimin anlamı Türkçe olarak açıklanır.

⁵ World Café: İngilizceden çevrilmiştir-Bir dünya kafesi, insan gruplarının bir kafedeki gibi birkaç küçük masada bir konuyu tartıştığı, bilgi paylaşımı için yapılandırılmış bir konuşma sürecidir. Herkesin konuşma şansı elde etmesini sağlamak için bir dereceye kadar formalite korunabilir.

⁶ Ulusal Biyoçeşitlilik Stratejilerini ve Eylem Planları

gösterilecek ve ii) başta Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesi olmak üzere diğer küresel çerçevelerle bağlantı kurma ve uyumlaştırma konusundaki görüşler paylaşılacaktır.

Tartışma Soruları

(World Café tartışmaları sırasında Chatham House kuralları⁷ uygulanacaktır):

- Devletler Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin hedeflerini, özellikle 8. ve 11. hedeflerin ulusal/bölgesel düzeyde uygulanmasına odaklanarak, Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesi'nin hedefleriyle nasıl etkili bir şekilde uyumlu hale getirebilir? Afet risk azaltma hedeflerini biyoçeşitlilik hedefleriyle uyumlu hale getirebilmek için hangi konularda farklı hareket etmemiz gerekmektedir? Ayrıca bu konuda halihazırda iyi giden ne gibi şeyler bulunmaktadır?
- Şu anda afet risk azaltma ve biyoçeşitlilik konularında ulusal planlamayı destekleyebilecek eksiklikler nelerdir? Risk bakış açısının UBSEP'e entegre edilmesine ilişkin iyi örnekler nelerdir?
- Afet risk azaltma ve biyoçeşitlilik sonuçlarına ulaşmak için hangi araçlara, yöntemlere ve yaklaşımlara (ör. özel değerlendirmeler, göstergeler, izleme çerçeveleri vb.) ihtiyaç duyulacaktır?

GÜNDEM

Genel Moderasyon:

- Sandra Amlang, Kurumlar Arası İşbirliği Birimi Başkanı, UNDRR

Açılış:

- Mami Mizutori, Genel Sekreterlik Afet Risklerinin Azaltılması Özel Temsilcisi, UNDRR (video mesajı)
- David Cooper, Yürütücü Sekreter, Biyoçeşitlilik Sözleşmesi Sekreteryası

Biyoçeşitlilik Stratejilerini Riske Göre Şekillendirme Fırsatları Üzerine Sunum:

- Kristin Meyer, Program Yönetimi Sorumlusu, UNDRR

Fireside Chat:

- Özlem Altıparmak, HUDOTO Hukuk, Doğa ve Toplum Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı ve UNDRR Paydaş Katılım Mekanizması Temsilcisi
- Titus Wamae, Bölgesel Politika ve Savunuculuk Sorumlusu, Wetlands International Doğu Afrika
- Irene Natukunda Kananura, Küresel Gençlik Biyoçeşitlilik Ağı (GYBN-Uganda) Uganda Bölümü Eş Koordinatörü ve Biodiversity Hub International Kurucu Ortağı

Gençlik Vizyonu:

- Alan Valdes GYBN

Yönlendirici Sorulara Dayalı World Café

Kapanış

⁷ Chatham House veya diğer adıyla Kraliyet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü, 1920'de kurulan, dünya çapındaki güncel meseleleri analiz etmek amacıyla hareket eden, Londra merkezli kâr amacı gütmeyen düşünce kuruluşudur. Bu kuruluşun oluşturduğu bir kurala göre Chatham House toplantılarında konuşulan her şey kamuoyuna açıktır ancak konuşmacıların kimliği gizli tutulur.